

Memòria anual 2017

Arxiu Municipal de Sant Pol de Mar (AMSP)

Aquesta memòria recull totes les activitats, tasques i projectes que s'han dut a terme o en les quals ha participat l'Arxiu Municipal de Sant Pol de Mar.

Text i fotografies: Cristina Bosch (Arxivera Municipal) i Sònia Castillo (Àrea de Comunicació)

Fotografia de portada: Urna utilitzada durant el Referèndum de l'1 d'octubre a Sant Pol de Mar

ÍNDEX

1.	Introducció.....	pàg. 4
2.	El Servei d'Arxiu Municipal.....	pàg. 5
	2.1.Organització i tractament dels fons documentals.....	pàg. 5
	2.1.1. Inventari i classificació de fons.....	pàg. 5
	2.2. Sol·licituds de documentació.....	pàg. 6
	2.2.1. Consultes i préstecs interns o administratius.....	pàg. 6
	2.2.2. Consultes d'usuaris externs o ciutadans.....	pàg. 7
	2.3. Transferències i ingressos.....	pàg. 8
	2.3.1. Transferències.....	pàg. 8
	2.3.2. Donacions.....	pàg. 9
3.	Arxiu i gestió documental.....	pàg. 10
4.	Difusió.....	pàg. 10
	4.1. Mitjans de comunicació municipals.....	pàg. 11
	4.2. Xarxes socials.....	pàg. 11
	4.3. Campanya de recollida de materials 1 d'octubre.....	pàg. 12
5.	Projectes de l'AMSP.....	pàg. 14

1. Introducció

Durant aquest 2017 ens hem adherit formalment als Ajuntaments que utilitzen el model de Quadre de classificació municipal, que va ser creat conjuntament per la Generalitat de Catalunya i la Diputació de Barcelona com a instrument tècnic que s'adapta a la realitat de l'administració electrònica i facilita poder garantir el compliment de l'actual normativa en matèria de gestió documental, transparència i normes d'interoperabilitat. També a aquest efecte hem publicat les nostres eines de treball al portal municipal de Govern Obert i transparència, a l'apartat de Gestió documental i Arxiu.

A més, hem de destacar que hem rebut, per primera vegada a la història de l'Arxiu Municipal, la donació d'un fons audiovisual: el fons Miquelina Fiter. Aquesta donació, que consisteix en dues pel·lícules dels anys 40 del segle XX en què hi apareix Sant Pol i Caldetes, consta sobretot d'imatges de l'estiueig d'algunes famílies en aquestes dues localitats i hi apareixen indrets emblemàtics del nostre poble.

D'altra banda, també cal remarcar que durant aquest 2017 l'AMSP s'ha sumat a la Campanya institucional de recollida de materials entorn al Referèndum de l'1 d'octubre i al moment històric que s'està vivint a nivell català, per tal de recollir tots aquells documents generats a Sant Pol i a la Vallalta i garantir-ne la seva conservació de cara al futur.

Cristina Bosch i Prat
Arxivera Municipal

2. El Servei d'Arxiu Municipal

2.1. ORGANITZACIÓ I TRACTAMENT DELS FONDS DOCUMENTALS

FONS MUNICIPALS				
TIPUS D'UNITAT D'INSTAL·LACIÓ (UI)	MIDA	NOMBRE D'UI	METRES LINEALS (ML)	
CAPSES M80	0,12 m	1948	233,76	
CAPSES M70	0,10 m	376	37,6	
CAPSES DE FORMAT ESPECIAL	0,085 m	156	13,26	
ALTRES		68	3,69	
		2524		TOTAL UI
			288,31	TOTAL ML

FONS NO MUNICIPALS			
FONS	CRONOLOGIA	NOMBRE I TIPUS UI	ML
Jutjat de Pau i Registre civil	1838-1987	43M70	4,3
Hermandad San José	1884-1915	1M70	0,10
Hermandad Nueva Aurora	1884-1974	2M70	0,20
FET y de las JONS	1956-1974	1M70	0,10
Miquelina Fiter i Rosaure		2	
		TOTAL ML	4,7

2.1.1 Inventari i classificació de fons

Durant aquest 2017 hem continuat amb l'inventari d'una part molt important de documentació de l'àrea d'urbanisme, que va ser ingressada l'any 2016 i que tenim instal·lada provisionalment. Estem aprofitant per comprovar la documentació que ja teníem a l'AMSP i eliminar duplicats i documentació accessòria i de nul valor arxivístic, per tal d'instal·lar definitivament la documentació i disposar d'un inventari plenament actualitzat.

Paral·lelament estem a l'espera que la Diputació de Barcelona ens faciliti el nou aplicatiu informàtic GIAM, per tal de poder migrar el programari a un nou servidor, que permetrà oferir més garanties de seguretat.

2.2. SOL·LICITUDS DE DOCUMENTACIÓ

2.2.1. Consultes i préstecs interns o administratius

Les consultes internes, que es duen a terme des de les diverses àrees administratives de l'Ajuntament, suposen gairebé el 95% del total de la documentació sol·licitada a l'AMSP durant l'any 2017.

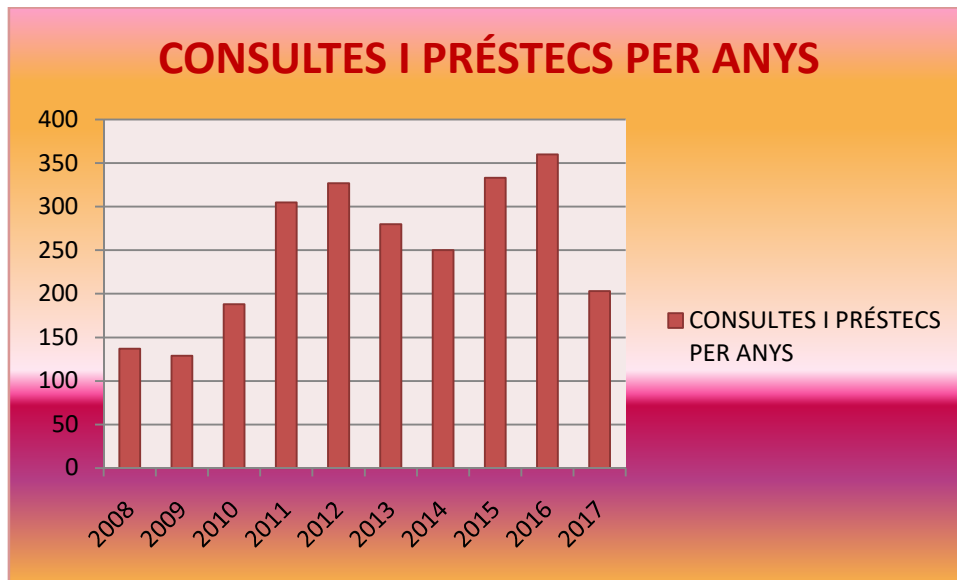
A la taula que tenim a continuació, podem observar-hi les tipologies documentals consultades pel personal de la nostra corporació.

CONSULTES I PRÉSTECES INTERNS 2016		
UNITAT ADMINISTRATIVA	TIPOLOGIA DOCUMENTAL	PRÉSTECES
URBANISME	Planejament i llicències d'obres	174
ACTIVITATS	Llicències d'activitats	21
RECURSOS HUMANS	Expedients personals	3
REGISTRE	Entrades i sortides	2
HISENDA	Intervenció i fiscalitat	2
SECRETARIA	Convenis, contractació i serveis jurídics	1
	TOTAL DE CONSULTES ANUALS	203

Enguany hem donat sortida a 203 préstecs i consultes, amb un predomini absolut de l'àrea d'urbanisme, que suposa el 86% del total de peticions, seguida a molta distància de les llicències d'activitats, que representen tan sols el 10% de la totalitat.

La xifra de préstecs d'aquest 2017 és molt menor a l'assolida altres anys per l'AMSP, fet que es pot relacionar amb l'absència de l'Arxivera Municipal, que s'ha trobat de baixa maternal durant uns mesos i no ha estat substituïda per un altre tècnic.

A la gràfica següent, que mostra l'evolució del nombre de préstecs des de l'any 2008 fins el 2017, podem constatar aquesta disminució, doncs per trobar una xifra més baixa de préstecs ens hem de remuntar a l'any 2010.

2.2.2. Consultes d'usuaris externs o ciutadans

A la taula següent, podem observar quins són els temes d'interès que han motivat els usuaris a sol·licitar la consulta de documentació de l'Arxiu Municipal.

CONSULTES EXTERNES 2017	
TEMES DE CONSULTA	CONSULTES
Informació sobre cronistes història local	1
Unió de Rabassaires/PSUC 1920-1939 i Delegació local FET y de las JONS	1
Correspondència d'entrada i sortida 1857-1859	2
Cementiri de Sant Pol	1
Monges carmelites franceses Torre Isern	1
Consulta padró municipal d'habitants	1
Cobla orquestina Maresme	1
Auca Sant Pol	1

Llegendes de Sant Pol	1
Antiguitat d'una activitat	1
TOTAL DE CONSULTES=	11

Les consultes externes també han disminuït durant aquest 2017, en motiu del període de temps en què el servei no ha estat en ple funcionament. La nostra voluntat és la de continuar millorant la presència de l'Arxiu Municipal al lloc web de l'Ajuntament, per tal d'arribar amb més facilitat als usuaris i donar-los a conèixer el nostre servei.

En aquesta mateixa línia, cal continuar treballant en l'inventari i catalogació dels fons no municipals, com el del Jutjat de pau, així com en la millora de l'equipament de l'AMSP, per tal de fer-lo més accessible al ciutadà i oferir nous serveis com les portes obertes o les visites escolars, que permetin donar a conèixer el treball que hi duem a terme i el fons que custodiem.

2.3. TRANSFERÈNCIES I INGRESSOS

2.3.1. Transferències

Durant l'any 2017 l'AMSP ha rebut 2 transferències de documentació, procedents de les àrees de secretaria i d'urbanisme, que suposen un total de 3,02 metres lineals de prestatgeria.

Per tal de conèixer-ne els detalls, podem observar la taula que es mostra tot seguit:

TRANSFERÈNCIES 2017					
NÚM.	DATA	UNITAT PRODUCTORA	TIPOLOGIA DOCUMENTAL	ANY	METRES LINEALS
1	04/07/17	SECRETARIA	Resolucions d'Alcaldia	1982-2014	1,5
2	21/06/16	URBANISME	Llicències d'obres	2001-2013	1,06
			Llicències d'activitats	2010-2013	0,36
			Segregacions i parcel·lacions	2003-2013	0,1
				TOTAL ML	3,02

El volum de transferències ha estat molt menor que en exercicis anteriors, però cal tenir present que encara estem treballant en la transferència d'urbanisme que es va produir l'any 2016, que va suposar l'arribada d'un volum enorme de documentació, que encara no ha pogut ésser catalogada en la seva totalitat, de manera que serà comptabilitzada en els exercicis següents, a mida que sigui possible classificar-la i fer-ne l'inventari.

2.3.2. Donacions

Enguany, l'AMSP ha estat recepcionari de diversos ingressos de fons a través de donacions.

En primer lloc vam rebre la donació, per part del Centre d'Estudis de Sant Cebrià de Vallalta, d'una escriptura de compravenda de l'any 1961, atorgada per Isabel Roig Pujol, a favor de l' "Instituto de Religiosas terciarias de la Anunciata".

D'altra banda, també hem ingressat el Fons Miquelina Fiter i Rosaure, que consisteix en la donació d'unes filmacions antigues de Sant Pol de mar i Caldes d'Estrac, amb les característiques següents:

- 2 pel·lícules de doble perforació de 16 mm
- Blanc i negre
- Durada: 9 i 4 minuts, respectivament
- Cronologia: 1946-1947
- Temàtica: imatges familiars d'estiueig a Sant Pol i Caldetes

En tractar-se d'un suport audiovisual, els originals han estat cedits en dipòsit a la Filmoteca de Catalunya, on s'hi faran els treballs necessaris per tal de garantir-ne la correcta conservació i posterior digitalització. Un cop obtinguda la versió digital, procedirem al visionat de les imatges amb l'objectiu d'identificar-les i disposar d'una descripció molt més acurada dels llocs i persones que hi apareixen, per tal de poder posar-les a disposició dels ciutadans i investigadors.

3. Arxiu i gestió documental

A nivell corporatiu, el 2017 ha suposat un canvi important en l'evolució cap als expedients electrònics, a través del programari Absis.

Pel que fa als codis de classificació, s'ha implementat el Quadre de classificació de la Documentació Municipal, que va ser creat conjuntament per la Generalitat de Catalunya i la Diputació de Barcelona, i l'Ajuntament de Sant Pol ja forma part de la llista d'ajuntaments adherits al model, que consta a la pàgina web del Departament de Cultura.

Paral·lelament, ens cal reprendre la tasca de confecció del Calendari de conservació¹ de l'Ajuntament de Sant Pol. L'objectiu és acabar-lo el més aviat possible per tal de poder facilitar-lo al personal i aclarir les pautes a seguir a l'hora de procedir a l'eliminació reglada o bé a la transferència a l'arxiu d'aquelles sèries que siguin de conservació permanent.

Tot plegat és un procés lent i complicat, en el qual intervenen múltiples actors, per la qual cosa hi ha moltes qüestions a resoldre i, alhora, es fa difícil posar d'acord a les diverses parts que hi participen. És per això que cal una important tasca de pedagogia a les diverses unitats que formen part del procés i caldria també reprendre les sessions formatives al personal de l'Ajuntament, per tal de donar pautes generals a l'hora de tractar la documentació i també a l'hora de confeccionar els expedients, amb l'objectiu d'uniformitzar els criteris de treball a nivell corporatiu, ja siguin conjuntes, per àrees, o bé individualitzades, a mode d'assessorament personalitzat, a mesura que vagin sorgint els dubtes en el treball del dia a dia.

4. Difusió

Aquest 2017 hem continuat la tasca iniciada el 2016 a nivell de difusió, amb l'objectiu de donar a conèixer al ciutadà la feina que fem i els fons històrics que custodiem i que poden ser consultats, ja sigui via presencial o còmodament des de la pantalla dels seus ordinadors, mòbils o tauletes.

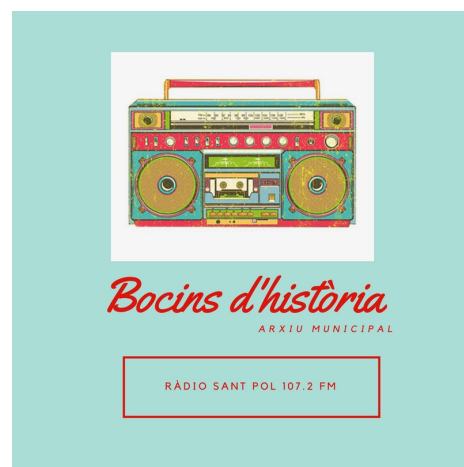
¹ El Calendari de conservació és l'instrument de gestió, integrat dins del procés administratiu, que recull i difon les regles de conservació o Taules d'Avaluació Documental (TAD). S'elabora a partir del Quadre de classificació i permet planificar l'eliminació o la transferència de documentació cap a l'AMSP.

4.1. MITJANS DE COMUNICACIÓ MUNICIPALS

Aquest 2017 hem continuat en la línia de millorar els continguts que oferim a la web municipal, a www.santpol.cat/arxiu, incorporant-hi la llista de santpolencs víctimes del franquisme, a través del buidatge de les dades que van ser publicades per l'Arxiu Nacional de Catalunya, en virtut de la Llei 11/2017, de 4 de juliol, de reparació jurídica de les víctimes del franquisme <https://santpol.cat/bocins-dhistoria> .

També hem col·laborat amb l'àrea de Comunicació per tal de complementar l'espai de Gestió Documental i Arxiu, a la Seu electrònica de l'Ajuntament de Sant Pol de Mar, tal com estableix la normativa vigent en matèria de transparència <https://www.seu-e.cat/web/santpoldemar/govern-obert-i-transparencia/accio-de-govern-i-normativa/gestio-documental-i-arxiu> .

D'altra banda, hem tornat a reprendre la nostra col·laboració amb Ràdio Sant Pol, mitjançant un programa mensual en què repassem "Bocins d'Història" del nostre poble, a partir d'algun dels documents que conservem a l'Arxiu municipal.

4.2. XARXES SOCIALS

L'any 2017 hem intentat consolidar la nostra presència a les xarxes socials perquè creiem que és una eina molt valuosa per tal de donar a conèixer el patrimoni documental de què disposem a Sant Pol i també les tasques que duem a terme en el nostre dia a dia. Gràcies als nostres comptes de facebook, twitter i instagram, podem difondre les activitats que organitzem, les tasques que fem i podem mostrar documents que custodiem a l'AMSP.

Així, hem seguit amb el recordatori d'efemèrides i curiositats santpolenques, a través dels hashtags #taldiacomavui o #arafa. Un dels eixos principals ha estat la commemoració del 80 aniversari de la Guerra Civil, aprofitant per mostrar alguns dels documents que conservem d'aquestes èpoques tan convulses per Sant Pol i pel país en general. Així mateix, també hem aprofitat les xarxes per tal de sumar-nos a la campanya #arxivemelmoment i #memòria1oct, per tal de fer una crida als santpolencs, demanant imatges o vídeos al

voltant del Referèndum de l'1 d'octubre i el moment polític que s'està vivint a Catalunya i al nostre poble.

La pàgina del Servei d'Arxiu Municipal de Sant Pol de Mar a la plataforma facebook ha tancat l'any 2017 amb 190 seguidors i 196 entrades o publicacions. L'abast de les publicacions és força variable, amb un total anual de 25.261 visites al nostre perfil. Destaca l'entrada del 9 d'octubre, en què vam arribar a un total de 1.081 persones, 22 clicks i 16 reaccions.

Pel que fa a la nostra presència a twitter el 2017 hem tancat l'any amb 313 seguidors, 145 piulades i la nostra interacció amb els usuaris arriba a la xifra de 65.499 impressions.

Pel que fa al perfil d'instagram és segurament el menys popular, atès que hi pengem només certes coses puntuals, pel seu valor visual. Caldrà consolidar-lo en els propers anys i disposar d'estadístiques per tal de medir la interacció amb els usuaris a través d'aquesta xarxa.

4.3. CAMPANYA DE RECOLLIDA DE MATERIALS 1 D'OCTUBRE

El 2017 ha estat un any molt convuls a nivell català, pels fets tan transcendents que han tingut lloc al nostre país. Això fa que, ja al 20 de setembre, quan es produeixen els registres a les Conselleries i detenció de càrrecs públics, l'Associació d'Arxivers de Catalunya faci públic un manifest, per tal d'alertar de la necessitat de documentar el moment històric que estem vivint, amb el hashtag #arxivemelmoment.

<http://arxivers.com/index.php/component/k2/item/767-manifest-en-defensa-del-dret-d-acces-i-la-informacio-i-de-la-llibertat-d-expressio>

Després, arrel dels fets de l'1 d'octubre, s'inicia també una campanya per part del Departament de Cultura amb el hashtag #memòria1oct, on s'insta als arxius a iniciar una campanya de recollida de tota la documentació, del tipus que sigui, relacionada amb l'abans, el durant i el després del

AJUDA'NS A CONSERVAR LA #memòria1oct

Les teves fotografies i vídeos poden ser molt importants per ajudar a **documentar i explicar en el futur** els moments excepcionals que estem vivint.

Per tal de conservar aquests materials, segueix els consells següents:

- Fes-ne còpies de seguretat en suports físics (llapis de memòria, discos durs, etc.) o virtuals (espais privats a Internet) de tots els materials importants que tinguis als teus dispositius mòbils.
- Anota la data, lloc i el context en el qual has fet la fotografia o l'enregistrament.
- Entrega una còpia d'aquests materials al teu arxiu, biblioteca o museu més proper.

Fem entre tots i totes la #memòria1oct
cultura.gencat.cat/memoria1oct

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Referèndum de l'1 d'octubre.

<http://cultura.gencat.cat/ca/departament/memoria1oct/>

L'Arxiu Municipal de Sant Pol, compromès amb la preservació de tots aquells documents, imatges o vídeos que els santpolencs hagin pogut fer durant aquests dies, i que puguin il·lustrar el moment històric actual, per a les futures generacions, ràpidament es suma a la campanya i es fan diverses crides a través de la xarxa i dels mitjans de comunicació municipals. Fins i tot es dedica un dels programes del Bocins d'Història a Ràdio Sant Pol íntegrament a explicar en què consisteix la recollida de fons i la finalitat que persegueix.

La idea és doncs, recollir el màxim nombre de materials, ja siguin fotos, vídeos, escrits o qualsevol testimoni, tant del dia del referèndum, com dels actes que s'han dut a terme, com manifestacions, concentracions, enganxades de cartells, etc.

Des del Departament de Cultura, s'està centralitzant aquesta recollida, a través dels Arxius Municipals i Comarcals, per tal d'oferir un repositori digital segur, que permeti garantir la conservació a llarg termini de tots aquests materials, que si es documenten com cal algun dia esdevindran històrics. És per això, que hem fet extensiva la crida a tota la Vallalta, per tal de poder dipositar el testimoni del nostre territori més proper.

El primer ingrés va ser una de les urnes utilitzades a St Pol per dur a terme el Referèndum, però la campanya continua oberta i s'aniran fent noves crides per tal de recollir el major nombre de materials que sigui possible.

5. Projectes de l'AMSP

Pel que fa al 2018, a nivell de fons l'objectiu immediat és acabar la organització i inventari de la documentació d'urbanisme que tenim pendent i, si és possible, iniciar la organització i l'inventari dels Cartells i Fulletons sobre activitats dutes a terme al municipi. També seria molt convenient la catalogació dels fons no municipals, atès el seu important valor històric, especialment en el cas del Jutjat de pau.

Pel que fa a les eines de treball, estem pendents de l'arribada de la nova versió de la base de dades del GIAM (Gestió Integral Arxius Municipals), que la Diputació de Barcelona està acabant d'enllestir per fer-la arribar als centres que formen part de la Xarxa d'Arxius Municipals.

A nivell d'eines arxivístiques, fóra bo disposar del Calendari de conservació, per tal de donar pautes al personal per saber quina documentació cal conservar i quina és possible eliminar, de forma segura i d'acord amb la normativa vigent i els procediments establerts.

A nivell de gestió documental, cal anar incorporant de forma progressiva el nou Quadre de Classificació, així com continuar amb la tasca de formació al personal, amb l'atenció individualitzada, per tal d'adaptar el sistema a les necessitats de cadascuna de les àrees.

Pel que fa a la tasca de difusió, cal treballar per mantenir i, si és possible, augmentar la presència de l'AMSP a la xarxa, per tal de donar a conèixer els fons de què disposem i animar a nous usuaris a acostar-se a l'arxiu o a contactar amb nosaltres per via telemàtica.

També apostem per la continuïtat d' "Els vespres de l'Arxiu", que ja havíem iniciat i que aquest 2018 integrarem en el Projecte Lletra de la Biblioteca de Can Coromines, que pretén acostar la literatura a les persones adultes i donar la oportunitat de descobrir nous registres. Les sessions coincidiran amb la commemoració del Dia Mundial dels Arxius i del Dia Mundial del Patrimoni audiovisual.

Un altre objectiu que ens marquem a mitjà termini és la incorporació de les portes obertes i les visites escolars a l'equipament.

Sant Pol de Mar, febrer de 2018